

12. Vasárnap.

(Csapások idején.)

Szivünk repeső örömeivel közeledünk hozzád, szent Istenünk mindannyiszor, valahányszor csendes békével szemléljük az életjelenségeket, amelyeknek látásán vidáman éneklí szivünk: „*édes az élet, s jó a mi szemekkel néznünk a napot*”. De reszkető szívvel és szent félelemmel borulunk elődbe, ha eljönnek a napok, amelyekről azt mondjuk: „*nem szeretem ezeket*”. A félelemtől megnémulva, mohó vággyal keressük szent arcodat, ha kedvetlen jelenségek a kedvezőket egészen legyőzve, minket is megsemmisítéssel fenyegetnek.

És imé: amíg vidámitó örömeinkben nem kívánjuk tudni az események okát és célját: a veszedelmek láttára megijedve szoktuk kérdezni: „*miért tetted ezt, Uram?*” „*Miért büntetsz és miért sujtol minket a te haragod?*” Így szeretne kérdezősködni tudni vágyó elménk e napon is, mikor az elmúlt hét veszedelmes csapásai még mindig remegésben tartják szivünket. Miért száguldott keresztül határainkon a pusztító vihar, mely csaknem egészen tönkretette a földmives keserves munkája kész gyümölcsseit? Miért separte el a zúgó áradat nemcsak a szántóvelő megpuhitott barázdáit, hanem a szépen fejlődő állatok igen nagy részét is? Sőt miért borítottál mély gyászba oly sok hajlékot a rémitő járványok gyors aratásával is?

Miért... és miért?... S imé, a Te feleleted egy néma tekintet, mely minket magadhoz int és felelet helyett régmúlt eseményekre mutat, hogy azokból saját magunk legtitkosabb sugallatából vegyük észre: *Azért jöttél csapások szárnyain, hogy megkísértsél, hogy ne vétkezzünk*. És lám, jó Atyánk! ezzel az intéssel adod értésünkre, hogy éppen ezek a „*sebek távoztatják el tőlünk a gonoszt*”, mely gyarló értelmünket igazolni akarná, hogy a csapások a mi büntetésünkre szolgálnának. S hála legyen Neked, édes Atyánk! hogy e szerint elmúlt hetünk szomorú tapasztalatai nem haragod, hanem bölcseséged javító jelei, amelyek által valóban elhisszük: „*Boldog ember, aki kísérteteket szenved*”.

Ne legyen tehát terhedre, jó Istenünk, ha most mindenekelőtt arra kérünk, hogy pillanatnyi határozatlanságunkat és gyarlóságunkat felejtsd el. És főképpen ne engedj helyet lelkünkben a kételkedésnek a kísértésekkel szemben, sőt értesd

meg velünk: „Isten nem kísért senkit, mert nem gyönyörködik a hitetlenségben”. Taníts meg ebben a lelki elmélyedésben, hogy „azokból, amelyeket szenvedtünk, megtanuljuk az engedelmességet”, mely minket tovább is Tégedet félő gyermekeiddé, családunk hű gondozóivá, társas életünk és hazánk hasznos polgáraivá: Neked pedig mindenkor kedves gyermekeiddé teszen.

Amen.

Németh István.

13. Vasárnap délelőtti ima.

Mint a hegyek ormán fölkelő nap besugározza az alvó természetet, úgy árasztja el a mi busongó lelkünket a te isteni szereteted tündöklő sugárözöne, mennyei Atyánk, édes Istenünk! Ha napfény ömlik el a néma tájon: élet, öröm és áldás kél a nyomában, úgy buzog fel a mi szivünkből is a diadalmas hála himnusz a megszentelt lényed arany sugaraiban fűrödve. Oly távol vagy gyarló, földi érzékeink számára, de oly közel vagy az imádkozó, hálatelt szívnek. Nem a szemünkkel ostromoljuk az eget kárpitját, hogy az megnyiljék előttünk, nem a kezünket tárjuk ki, hogy vele magunkhoz öleljünk, hisz ez a kéz gyakran szorul dacos ökölbe, de szivünket nyitjuk meg, az árva, reszkető, bús szívet, hogy vonulj be oda dicsőséggel és fénnel, hogy hozz világosságot, hozz megnyugvást és vigasztalást. Mert oly sötét, oly nyugtalan és reményvesztett körülöttünk és bennünk minden. S a napok nem hoznak enyhületet, emberek kis lelküisége nem nyugtat, sorsunk mostoha-sága nem nyújt reménységet. Mindent tőled várunk, mindent tőled kérünk, jó Atyánk! Lesz-e vágyainknak teljesülése, lesz-e bánatainkra vigasztalás, lesz-e gyógyító balzsam mardosó sebeinkre, lesz-e világosság a sötétségben, lesz-e hajnal az éjszakában? Ezer kérdés zaklat és unszol szünös-szüntelen s mi oly lévetegek, oly tétovázók vagyunk ezer kérdések közepette. Hozzad száll sóhajtásunk, imánk és forró kérésünk, nagy Istenünk! Nyugtasson meg a te szent jelenléted, gyűjtson világosságot elsötétült szivünkben a te lelked fénye, töltsd meg tartalommal és eszményekkel megunt életünket, hogy derüljünk ismét bizalomra, emelkedhessünk fel nyomoruságaink átkos, fojtó ködéből a lizta napsugaras Istenországába, hol nincs jaj és átok, mert a szeretet éltető törvény mindenekfelett. Szent fiad, a Jézus nevében kérünk. Miatyánk.

14. Vasárnap délelőtti ima.

Imádkozó lelkünk megszentelt gondolataival keresünk Téged életünk útait bölcsen és szeretettel vezérlő hatalmas felség, mennyei jó Atyánk! Csillagok bámulatos pályája, évszázadok meg nem változó rendje hirdetői a te bölcsességednek: elménk merev alkotásai beszélnek a te hatalmadról, de szivünkhöz legközelebb áll az a szeretet, mely gazdaggá tett az esőcsepp áldásában, a kalászok termékenységében, felénk mosolyog a nyíló virágban, az ártatlan kisdedek derüs tekintetében. A te szereteted áldjuk felkeltünkben és lefektünkben, a munka zajában és az áhitat csöndjében. A te szeretetednek áldozunk ez ünnepi órában is. A te szeretetedben van a mi bizodalunk, mert attól várjuk e vérrel, gyásszal, haraggal és hazugsággal fertőzött világ megváltását is.

Óh e világ nem a mi világunk s nem a te országod, jó Atyánk! De, hogy azzá legyen, azért imádkozunk és hogy azzá lehessen, küldj megértést az elmékbe, megbocsátást és megbánást a dacoló szivekbe, békességre törekvést a háborgó lelkekbe. Oly szép lehetne ez az élet, ha multunkból minden gonosz emléket, haragot, hiúságot, fájó töviseket ki tudnánk irtani és engednők, hogy elhatalmasodjék rajtunk a jók, igazak és nagyok példáinak emlékezete. Erre vezérelj öntudatunkat, neveld akaratunkat, hogy legyen életünk egy folyton szépülő és tökéletesülő költemény, mely mindig tisztább hanggal zengi a te dicsőséged, így közelítvén meg azt, akiben nekünk eszményt mutattál, a mi Urunkat, Jézus Krisztust, kinek nevében kérünk, hallgass meg,

Mi Atyánk . . .

15. Vasárnap délelőtti ima.

Isten, mennyei édes jó Atyánk, ki legnagyobb Úr vagy minden hatalmak és nagyságok felett s a legkisebb teremtményeid parányát is gondviselő kezekben tartod, szereteted által növeled, védelmezed és vezeted, ez áhítatos pillanatban leborulunk előtted, hogy hozzád emelkedhessünk, elfordulunk lel-

künkkal e világtól, hogy téged kereshessünk. Téged imád és téged keres minden gondolatunk, érzelmünk, vágyunk és reményünk. Lelkünk boldogan ünnepel, hogy feléd szárnyalhat, hogy megtelhet azzal az áldással, étellel és örömmel, amely minket éltet, felénk mosolyog a felhők ragyogásában, a nap sugarában, a virág kelyhén ülő harmatcseppben, az esthajnal illatában. Fogadd hálánk csöndes vallomását, hogy lelkünket felruháztad az öntudat és szabadság hatalmával s lehetővé tetted, hogy anyagi terhek alatt, megpróbáltatások és hatalmasságok parancsától és ítéletétől függetlenül e lélek éltet, boldogit, megnyugtat és üdvözít.

De mi tékozló fiak vagyunk. Mi világi előnyökért, múltó kincsekért robotolunk, törtetünk és hullatunk égő könnyeket, amíg hajunk megfehéredik, erőnk elhagy s csak a nyitott sír szélén suhan át lelkünkön a késő beismerés, mily hiábavaló és céltalan volt ez az élet.

Hogy a mi életünk legyen a megtért fiúnak élete, hogy felismerjük az élet legfőbb kincsét, a teremtő lélek boldogságát, erre kérünk, jó Atyánk! Tedd világossá látásunkat, melyet az élet ezernyi érdeke, követelménye és balitélete elhomályosított, nyitsd meg szemünk előtt a lelki szabadság valódi világát, amaz Istenországát, hol boldog lelkek élnek zavartalan, lizta és szent életet, hogy legyen ez az élet a mi életünk s legyen a mi életünk egy gyönyörűséges dallam, mely a Te dicsőségedet zengi időtlen időkig, téren és időn keresztül!

Mi Atyánk . . .

16. Vasárnap délelőtti ima.

Őrző pásztóra a nagy mindenségnek, gondviselő jó Atyánk ~~a Jézus által~~, kibén a mi reményünk meg nem fogyalkozik, bizó hittel, élő szeretettel jöttünk hozzád imádkozni. Jó a mi szemeinkkel néznünk a napot, bár sötét fellegek árnyékolják el gyakran a láthatárt, jó a mi lelkeinkkel a te szereteted napsugarába elmerülni, bár könnyek homályosítják el gyakran tekintetünket. Jó nekünk veled lenni mindenkor, ~~Jó~~ Atyánk, mert nem tudhatjuk mi szolgál javunkra, mi hozza vesztünket, nem tudhatjuk mi következik reánk öröm-e, vagy bánat, mit hoznak a napok számunkra, avagy csak a következő pillanat sikert-e,

vagy csalódást, dicsőséget-e, vagy megaláztatást, de azt tudjuk, hogy akik veled vannak, akik benned biznak, azokat nem sújtja oly csapás, melyből te fel ne emelnéd, nem éri fájdalom, melyet te meg nem vigasztalnál, nem hullatnak oly égő könyveket, melyeket te fel ne száritanál.

Nagy vágyakozással kívánunk azért nálad lenni, a te lelked tüzéből erőt és kitartást meríteni. E földi téreken tövisek vérzik lábunkat, az emberek irigysége, rossz indulata és gyűlölete megsebzí szivünket, de szereztél számunkra egy pontot, ahová nem juthat el a világi rosszaság, ahol megtörik az üldözés nyila, lehull a sár, amit az irigység felénk dob; ez a hit sugárzó, fényes vára, ahová a világ elől vonulva téged látunk, Atyánk, örök fényben, tisztaságban minden idők és változás felett, kinél lelkünk újból éled és megnyugvást talál.

Óh éleszd hát, tápláld lelkünk tüzét lelked forrásának kifogyhatatlan szeretetéből most is, midőn Hozzád jöttünk. Tápláld hitünket a bizalom égi harmatával, tégy erősekké erőtlenségünkben, hogy elbirhassuk azt a keresztet, amelyet szent akaratodból hordoznunk kell.

S hogy könnyebb legyen az élet terhe, mely most kétszeres erővel nehezedik vállainkra, hiszen nemcsak a magunké, hanem mindnyájunk közös terheit is viselnünk kell, világoltasd előttünk azt az egyellen igaz emberi eszményképet, ki jár előttünk minden időknek legsúlyosabb keresztjével, hogy mi is vele mondhassuk: az én igám könnyű, az én terhem gyönyörűség. Téged kereső lelkünk igaz érzésével kérünk.

Mi Atyánk...

Ifj. Máthé Lajos.

17. Vasárnap délelőtti ima.

„Óh merre vagy, óh merre tértél, én Istenem, hol leljelek meg?!” Sójajtunk Hozzád énekünkben. Keresünk a természet templomában, mely most oly szép, olyan gazdag áldásaidban, ahol naponkint végezzük a mindennapi kenyérért munkáinkat. Keresünk téged e kézzel csinált templomban, amely a te tiszteletedre épült. Keresünk a lelkünk mélyén, mert érzeményink tárában nincs szentebb érzet, mint ez: „Isten velünk van, az Isten szeretet.” A természetben látjuk munkáidat, jóságod számtalan megnyilvánulását. A nappalok és éjszakák beszélnek böl-

csességéről, sziveinkben érezzük törvényeidet. Érezzük, hogy velünk vagy, érezzük, hogy megtalálunk, ha lélekben és igazságban imádkozunk Hozzád.

Neveld hát buzgóságunk szárnyait, hogy porhajlékunkból Hozzád emelkedhessünk. Egy pillanatra feledjük a hétköznapi élet ezer gondját, szivünket, lelkünket nemesítsük. Kevélyen ne értsünk magunk felől, hanem az alázatosságban gyakoroljuk magunkat.

Ne dicsekedjék a gazdag az ő vagyonával, se az ifjú erejével, se a hajadon szépségével, hanem azzal dicsekedjünk, hogy minél több jót tegyünk, a boldogságot és a békességet munkáljuk.

Ápoljuk a lélek legszebb virágát, a szeretetet, mert különben ha angyalok nyelvén szólanánk is, ha szeretet nincs bennünk, semmik vagyunk.

Munkáljuk a köznek előhaladását. Egyházunkat jó cselekedeteinkkel építsük, hogy látván mások is a mi tetteinket, cselekedeteikkel dicsőítsenek téged, mennyei Atyánkat.

Tekints reánk szeretettel. Bocsásd meg tévedéseinket, indítsd jóra sziveinket, hogy méltók legyünk jóságodra és gazdag áldásaidra.

Áldd meg e hajlékot, a te népedet, kik téged szeretnek; egyházunkat s annak főpásztorát, ki nyájának üdvéért munkálkodik. Vigyázz reánk, légy mi velünk, hallgasd meg imánkat.

Amen.

Bárá József.

18. Vasárnapi ima.

Óh hálát rebeg a mi ajkunk neked, szerető jó Istenünk, örökkévaló jó Atyánk, ki im teremted a hajnalt és az alkonyatot, a felhőket és hegyeket, a viharokat és a folyókat, a mi sziveinket és csodákkal teli érzéseinket és mindeneket, amikben mind megnyilatkozik a Te bölcsességed, dicsőséged, fönséged és a Te jóságod, szereteted, gondviselésed, amelyek szerető szárnyakként körül vesznek minket, ölelő karokként körül ölelnek minket. Ezért a szeretetért áhitozunk mi. És te megadod. Mi kérdezzük: vajjon megérdemeljük-e? De te nem nézed ezt. Te csak szeretsz.

A te szeretetednek a tüze, a Te szent lelkednek a gyö-

nyörúséges lángja bemegy a kunyhókba, a nagy fényes házakba, a nyomorúságnak a tanyáiba, a bűnöknek a rengetegekbe, a bűnöknek a rettenetességébe is, im ide is, ahol az önzés, a szivlelenség, a gyűlölség, a rosszakarat, a hatalmi vágy, az erőszak, a nyomorgatás, a kínzás, a gyilkolás, mely után élő halottak járnak, az irtóztató megnemértés és egymástól való félelem, mely darabokra törí a lélek összhangját, az nem egymásért, hanem egymás ellen való küzdés; óh, hasson el e tűz ide is, és nem azért, hogy porrá égessen ott mindent, hanem e bűnöket megbocsátva, hogy megtisztítson azoktól, hogy az ő szentségébe felemeljen. Bűnös fejünket porba hajtjuk előtted örökkévaló jó Atyánk, bűnbánón, mi, akik inkább csak gyűlölünk, Te előtted, aki csak szeretsz.

Óh a Te szent lelkednek az égi szellője csak leheljen továbbra is ránk. Óh hadd töltsön meg minket egy új étellel. A szeretetnek a tűznyelvű lángjával. A szeretetnek az ékesszólásával. A szeretetnek a tudományával. A szeretetnek a hatalmával, a szeretetnek a lelkesedésével. A szeretetnek a szentségével és a szent lelkével. A megfáradt évszázadok ne várják hiába a Te országod teljes fényű napját. Óh jó Atyánk, add, hogy jelenjen meg már a Te szent lelkeddel betölt ember, a Te országodnak igazi polgára, aki sohasem gyűlöl és tesz hasonlatost ehhez, hanem mindig csak szeret. Hogy így teljen be a Te akaratod, szerető jó Istenünk, akihez könyörgünk: óh hallgass meg minket könyörgésünkben, előtted való leborulásunkban. Ámen.

Rostás Dénes.

19. Ima.

(Vasárnap délután.)

Mindenható Isten, gondviselő jó Atyánk!

Szívünk tiszta érzéseitől vezérelve szent házába gyűlünk, óh mert olyan jó nekünk itt lakozni békességben. Magasztaló fohással, zengő dicsérettel és forró tisztelettel említjük szent Nevedet, aki egyedül vagy örök és soha nem változó gondviselő jó Atya. Nálad van a szeretet és jóság örök forrása, melyből mindannyiszor meritettünk mi is, valahányszor bizonyosságot teszünk hitünkéről s arról, hogy Tőled nem szakít el minket soha semmi, sem a gyarló emberek csábítása, sem a világ

hiúsága, sem a földi javak sokasága. Ím, e szent alkalom is felbuzdit minket, hogy szomjúhozó lelkünk megelégtessük szereteted és gondviselő jóságod forrásából, hogy aztán másokkal is éreztethessük azoknak áldásait. Óh, mert nekünk nemcsak test szerinti lételt, nemcsak földi, mulandó javakat biztosítottál, hanem szent fiad által ezeknél nemesebb, tisztább s mindenekfelett álló lelki életét és jókat is adtál, hogy megkülönböztess ezek által a többi teremtettt valóságoktól és elkötelezz általuk cselekedni akaratodat, betölteni törvényeidet. Érezzük is jó Atyánk a tartozás súlyát, naponként gondolunk is kötelességeinkre, hogy azokat betölthessük. Igyekszünk magunkat szentül viselni, embertársainkkal jót cselekedni, a nélkülözők nyomorán segíteni, a buslakodók bánatát megosztani, a csüggedőket bátorítani, a sorscsapásaitól földresujtottakat felemelni, egy szóval teljesíteni a szerelet törvényét szent Neved dicsőségére, lelkünk békességére.

Mégis, Atyánk, hogy ezen jó igyekezetünket nem tudjuk méltóképp teljessé tenni, hogy sokszor világi gondjaink s napi foglalatosságaink elvonják figyelmünket a lelkiekről, az a mi gyarlóságainknak következménye. Őszinte, bűnbánó érzéssel ismerjük meg erőtlenségünket s az ebből eredő minden mulasztásunkat, el nem titkolva, el nem rejtve semmit, ami úgy is hiábavaló lenne Te előtted, ki mindenütt jelenvaló és mindentudó hatalom vagy; sőt inkább kitarjuk előtted szívünk titkos kamráit is, hogy számot vehess érzéseink, vágyaink és indulataink mineműségéről s összegezve mindennemű tulajdonságunkat, szólásunkat és cselekedetünket, emelj, vagy sujtolj érdemünk szerint! Bizunk jóságodban, bizunk szeretetedben és megnyugszunk végzéseidben.

Ez a bizalom bátorít, hogy magasztaló szavunk s töredelmes önvallomásunk után elődbe számláljuk könyörgésünket is, arra kérvén azonban, hogy ezekben is ép úgy mint egyebekben, ne a mi, hanem a Te akaratod legyen meg. Adjad hát, jó Atyánk, hogy lelkünk és egész valónk megnyugodjék mindenkör a Te gondviselésedben s ezért figyelmünket irányítsad szüntelen Jézus tanításaira, kinek tudománya „élet, út és igazság” e földi élet megélése nézve. Hívj minket gyakorta e szent falak közé, hol annyi epekedő lélek talált már enyhületet, hívj orcád áldott vitágosságához, hogy megismerjük akaratodat, érezzük szereteted áldott melegét s tanuljunk meg a reánk bí-

zolt talentumokkal híven sáfárkodni az emberek között. Részel-
less azonban testi áldásaiddban is, hogy megelégtessünk na-
ponként kenyérrel, munkánk és szorgalmunk gyümölcseit él-
vezvén. Adjad, Atyánk, hogy jó gondot viseljünk a miénk-
re s családunk üdve, boldogsága és megelégedése legyen a mi
üdvünk és megelégedésünk is. Tartsd távol tőlünk a gonoszt,
ne bocsáss reánk rendkívüli csapásokat, de ha meglátogatsz,
úgy adj erőt és segédelmet, hogy próbáid súlyát elhordozhas-
suk s Rólad még azokban is hálaival emlékezhessünk. Isten,
édes Atyánk! Nevednek legyen örök dicséret, tisztesség és hála-
adás mindörökkön örökké! Ámen.

Bedő Miklós.

20. Ima.

(Vasárnap délután).

Felséges Isten, mennyei jó Atyánk! Benned való nagy
bizodalommal, a Te oltalmadban való szent megnyugovással
fohászokodunk Hozzád, akiket egybegyűjtöttél e szent délutáni
órán, hogy hirdessük dicsőségedet, mely kiterjed az egész földre,
annak minden lakóira; magasztaljuk jóvoltodat, melynek áldá-
saiban naponként részünk van és kérjük segédelmet, mely
nélkül olyan erőteleneknek érezzük magunkat az élet sokszor
háborgó és oly ritkán sima tengerén járván... Kihez is fordul-
hatnánk imádságos szent érzéseinkkel, ha nem Hozzád sietünk,,
mint szelid és engedelmes gyermek az ő szülőjéhez? Hiszen
minden elhagyhat minket, mindenki elfordulhat tőlünk, csak Te
nem. Földi javainkban károsodás érhet, terveink, számításaink
sokszor dugába dőlnek, reményeink, mint a köd és pára, szét-
foszlanak, akiben legjobban bízunk, sokszor ellenünk támad,
s ismert titkunkat kihasználva, ártalmunkra törekedik. Csak Ben-
ned nem csaladkozunk sohasem, csak a lélek javai nyujtanak
nekünk állandó megelégedést. Hozzád sietünk hát, mert Te
vagy a mi örök pásztorunk, Neked mondunk dicséretet, Neked
zengünk új éneket. És tudjuk, hogy Te meghallgatsz minket,
nemcsak, hanem meg is szabadítasz gyarlóságunk sok vétkétől,
mert nálad van a kegyelem és a megbocsátás is.

Gyarlóságunk tudatában, erőllenségünk érzetében és fo-

gyatkozásaink beismerésében sóhajtunk Hozzád és óhajtunk általad szabadulást. Siess hozzánk s megbocsátásod által gerjessz örömet a mi szivünkben és lelkünkben, hogy a megtérőket kegyesen fogadod s ezáltal eltörlöd a mi keserves siralmunk.

E nagy bizalmunkban esdő tekintetünket is feléd irányítjuk, ki által vagyunk, élünk és mozgunk, Könyörgünk erőért, esedezünk segedelemért, hogy megtartassunk! Mert erős torony a Te szent neved s aki benned bízva végzi dolgait, az minden körülmények között bátorságos leszen. Erre pedig nagy szükségünk van, jó Atyánk, különösen most, mikor súlyos csapás szállott reánk, mikor megnehezült az idők járása felettünk, mikor gond s aggodás között töltjük napjainkat. Te tudod, látod, ismered éltünk útait, Te felfogod sorsunk és állapotunk györrelmeit! Te ha akarsz... s egyedül csak Te, nagy Isten! segíthetsz mi rajtunk. Mutass hát utat nekünk, mely a sötétségből a világosságra viszen, mutass ösvényt, melyen járva, szabadulásunk leszen e csalárd világ minden nyomoruságától. Addig pedig, míg a keresztet hordozni akaratom, míg utaink göröngyösek, míg a sötétség vak homályában ülni vagyunk kénytelenek, lelked erejéért esedezünk. Töltsd ki azt mi reánk bőv mértékben, mert oly igen szükségünk van arra, oly nagyon vágyakozunk utána. Mikor pedig eljön a pillanat, mely után esedezünk, valósággá lesz a remény, mely után buzgó imádság száll Hozzád százezrek ajakáról, óh akkor szenteld és áldd meg számunkra a napot s tedd dicsővé akaratom szentiségét az emberek között, hogy leborulva ismét nagyságod előtt, hirdessük jóvoltodat, magasztaljuk segedelmedet. Mutasd meg nekünk, hogy velünk vagy, velünk leszel, sem el nem hagysz minket, sem el nem maradsz tőlünk, ne féljünk hát s ne rettegjünk! Ámen.

*Bedő Miklós,
szentpéteri lelkész.*